

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.

Szerkesztői iroda, hová a lap szellemi részét tárgyaival küldemények intézendők: n. kállói utca Textorisz-ház.

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.
A kéziratok nem adtnak vissza.

Kiadó-hivatalt.

Hová az előfizetési pénzek, a lapra szánt hirdetések és felszámolások küldendők: Nagyer 136. sz. a.

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr. többszörivel 4 kr.
Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.
Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.
A nyílt-terben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.
Az előfizető, a hirdetések megszüntetésénél, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

A nőegyletek.

A nők egyenjogúsításának kérdése, mindinkább nagyobb gyűriüket kezd vetni a társadalom folyamán. Az eszme el van szülve; minden felé nő, erősödik és izmosodik.

A nők egyenjogúsításának jövője kétségtelen.

Én aki már nem egyszer hallattam e tekintetben nézetimet, a kérdéshez magához nem szólok ezuttal tizedesen. Amennyiben azonban, jelen cikkem címe, illetőleg a „nőegyletek” eszméje, a nők egyenjogúsításával szoros összeköttetésben áll, lehetlen hogy e kérdésre pár figyelmes tekintetet ne vessék.

Ha megfigyeljük ama polgári jogokat, melyeket ma a nők, a civilizált országokban élveznek, egy általában nem lehet megszorítottaknak mondani azokat. Ez tehát nem indok a női emancipáció sürgős keresztül viteléhez és követeléséhez.

Sőt a valódi egyenjogúsítási cselekmény lassu előrehaladásának egyik fontos okát, épen abban találom, hogy a nők és a nőegyenjogúsítás barátai, egyszerre abszolút egyenjogúsítás után törekednek. Ez az, ami gátolja a józan egyenjogúsítás életbe léptetését is, amit különben egyetlen értelmes, fő és nemesen érző szív sem ellenezhet ma már jogosan.

Többet mondom. Mióta a női emancipáció eszméje megszületett, azóta a nők, bizonyos tekintetekben, nagyobb gyámság alatt állanak, mint az előtt voltak. Nézetem szerint, ennek egyedüli oka a női nevelés ferdeségében és hiányában gyökerezik.

Tudvalevő dolog, hogy a kultúra óriási lépésekkel halad előre. Ha már most a női nevelés nem tart lépést a közművelődéssel, mi természetesebb, mint az, hogy a kulturától ekép elmaradt nő gyöngösege érzetében, támaszt keres s lekötí magát kényszerítésgből, mely helyzet csak hamar elviselhetlenné válna, feltámad az öntudat s a helyzetével elégedetlen nő követelése, a végletekbe mennek át. Ennek okát én ismét, a hiányos nevelésben találom.

Ahol a nő nevelés karöltve jár a kultúrával, a kor követelményeivel, ott a nők egyenjogúsítása biztos jövő előtt áll; sőt a nőneveléssel csaknem egyarányban halad. Értsem a valódi a józan, nem pedig az abszolút emancipációt, ami már természetellenességénél fogva sem számíthat életre.

Nézzünk pár példányt az ugynevezett emancipált nők közül, s itéljük meg olvasóim, melyik hódolt a józan, melyik az abszolút emancipáció elveinek?

Emancipált nő volt Katalin a „nagy” ezárnő; ezt tudjuk. Azt is tudjuk, hogy utáv véres nyomok jelölik a historiában.

Emancipált nő volt Carpenter Mari is, aki javító intézetet alapított, elbanyagolt gyermekek számára.

Emancipált nő volt Erzsébet angol királynő is, aki a férfi szenvedélyeket és fék-

telenségeket, a nő gyengéivel és hibáival egyesítette. Szerelmelflétsének véres áldozatai közül szívet rázó borzadályllyal emlékezik ki saját nővére, Stuart Mária.

Emancipált nő miss Twining Luiza és miss Burdett Coutts, akik ma is a szegények háza javításán fáradoznak.

Emancipált nő volt Pompadour marquiséné is, aki egy országot csaknem koldusbotra s egy udvart az erköletelenség örvényébe juttatott.

Emancipált nő a Bessie Varkes is, a családügy reformátora.

Ime láthatják olvasóim a különbséget emancipált és emancipált nő közt.

Az emancipációnak nem csupán anyagi része után kell rajongni. Nem az az emancipált nő, aki merészen átlép a szokás, az illem és az előítélet korlátain; aki férfi szokásokat utánoz csupán feltűnési vágyból. Ez az ut nem visz az önállás és egyenjogúsítás fényes csarnokába.

Tanulják meg a nők, hogy minél nagyobb a műveltség valamely országban, annál több joggal bírnak a nők.

Arra kell tehát minden erővel törekedni hogy nőink műveltek legyenek. Ragadjanak meg minden alkalmat, ahol az értelmet, szívet és lelket nemesíteni lehet. A növelékben követségnek minél helyesebb irány. Az életben társuljanak anők mindenütt, a hol lehet. Vegyenek részt műkedvelői előadásokban. Terjesszék ki figyelmüket az árvákra, a munkaképtelenekre.

Ezt pedig legjobban tehetik, ha minden népesebb városban „Nőegyletet” alapítanak, melynek minden nő, tagja legyen vallás- rang- és osztályi különbség nélkül. Ez a tér az, ahol a nő kifejtethi szíve melegségét, lelke nemességét, jóságát és női kedvességét.

Nyiregyházán is alakult néhány évvel egy-ily nőegylet, feladatul tűzvén maga elé az árvák, szegények és munkaképtelenek segélyezését; különösen pedig a szegény árva leánykák ápolását és felnevelését.

Ma már az egyletnek saját árvaháza van, melyben jelenleg 12 leánykát élelmeznek, ápolnak és nevelnek. Ez ember alig hinné, hogy oly kevés alaplóból csak ilyen intézetet is feun lehessen tartani. Hát ha még nem volna a közöny oly nagy, mint aminővel küzdeni kell e nőegyletnek folyvást.

Miért e közöny s e zárt kebliség?

Feleletül ismét és mindig csak a növelés hiánya józ tollam alá. Nőink még nem állanak a műveltség azon fokán, honnan belátnák a nőegyletek működésének fontosságát és messzekiható üdvös voltát. Nem gondolják meg, hogy a jótékonytásnak gyakorlata már magában lélek- és szívűvelés és nemesítés.

A nőegyleteknek nagy és szent törekvések vannak.

Felkarolnák, szívhez ölelni az árvákat; hajlékot emelni nekik; anyát helyettesíteni; nem nagyszerű, nem szép feladat-e?

(Folyt. köv.)

KÖZÜGYEK.

Nyiregyháza város képviselői gyűléséből.

(Mártius 13.)

Olvasottat a pénzügyi bizottság véleményes jelentése, melyben a küldöttség a császárzászlás pusztai földelnek egy harmadrészbeni ugroltatását javasolja. — A menybenyben a pusztai földnek, jelen állapotukban, legelőül nem használható; ahol pedig, hogy e célnak megfeleljenek, legalább 3 év kivántatnák; tekintettel a város jelenlegi pénzügyi viszonyaira, a képviselő egyletre megmarad az eddigi kezelési rendszernél.

A paletások kijelölésével megbízott küldöttség betérjésztvén a tanyai lakosok bizalma által is támogatott névsort; az ajánlatba hozott paletások megválasztottaknak nyilvánítottak ki. Az e küldöttségben részt vett képviselői tagok napjára 1 frban állapítottatott meg.

A városi főkapitány azon hivatalos jelentése, melyben a városi ugynevezett ordonancz fogatokra nézve, a rendelkezési jog megállapítását kéri: a fogatok használatának kellő beosztása végett, a tanácsoshoz tettetett át.

Tárgyaltattat a kapitányi hivatalnak, az általa bemutatott díjazabályzat megerősítése iránt benyújtott jelentése. A bemutatott díjazabályzat, véleményezés végett, az illető szakbizottsághoz tettetett át. Az e ügyben történetű végmegállapodásig azonban, az eddigi gyakorlat érvényben hagyatik.

Olvasottat az 6-szölökertben lakó szülő tulajdonosoknak, a szőlőben lakást betöltő tanácsai határozati fölébhezük. — Mielőtt ez ügyben véleleges határozat hozatnék, utasítottak a tanács, hogy ez ügyben véleményes jelentést adjon be.

Rotaridesz János és társainak azon kérelme, melyben a helybeli katonatartás teher viselését szabályos alá vétetni s az ellenőrzés eszközölhetése céljából, felügyelők kinevezését kéri; véleményes jelentést tett vegett, a tanácsoshoz tétetik át.

Sicherman Lina férjezett Mandel Mórné, előbbtályi lakos honosítási kérelme, a tanács által pártóltag betérjésztvén; folyamodó a szokásos telepedési díj lefizetése mellett, a rendes lakosok közé fölvétetni határozottat.

Rosenberg Bernát azon kérelmével, hogy a kótaji országot mellett, a szállás-szajgat sarkán korszmát állíthasson, tekintve a regále bérlők jogait, elutasítottat.

Nikelszky Mátyásnak, a polgármesteri, főjegyzői és levéltári hivatal átadása tárgyában tett felszólamlással folytán, határozottat, hogy: az illető volt tisztviselő, az egyszerű s utóháza szólással fel a polgármester az ügyiratok és okmányok átadására s erre végvártarított tűzön ki; ha pedig e felhívás is sikertelen maradna, a resignációnál küldöttség 4 tagjának közreműködése mellett, minden található iratok összeszerra vegyen át és tétessen a levéltárba.

Olvasottat Weisz Sámuel náncsi lakos abeli kérelme, melyszerint engedtetnék meg neki, a városához alatt általa kibérelt boltnak Schwartz Sámuelre leendő átruházata. — A kért átruházás, a megszállott biztosítók mellett s azon kikötéssel, hogy a kövénny Schwartz Sámuel neje is aláírja és elfogadja, megengedetett.

A helybeli reform. egyház iskola-tanácsa, eltávoztatni kéri az iskolai épületek mellett dobolni és kurtólni tanuló katonákat. — E kérelem sürgős orvosias tekintetéből a tanácsoshoz tétetik át.

Palánszky-Csapó Ida asszonynak, a kisedővi helyiségnek növelde helyiségül leendő bérbeadás iránt betérjésztett kérelme, a helybeli kisedővintézet érdekében, az alkalmából megbízott küldöttségnek adattott ki vélemény adás végett. E küldöttség tagjaiul beválasztattak: Krasznay Gábor polgármester elnök, Vad András felügyelő, Jurányi Hugó főjegyző, Bodnár István, Domján Sámuel, Padár István, Lukács Ödön, Greddig Jeremiás, May Adolf, és Jánosky András.

△

Mikép óhajta a pénzügyminiszter a bélyeg-illeték s díjak iránti törvényt módosítani?

Az 1868-ik XXIII. törvényezükre nézve a következő módosításokat tartalmazza az új tv.-javaslat.

1) Azon bírósági beadványokra, a melyekre eddig 15 koros bélyeg kellett ezután 20 koros, a 36 koros helyett pedig 50 koros bélyeg használatára kötelezések a beadó fél. A végzésék ellen tett fölébhezvények és semmisítő panaszok 1-50 példányára 50 frtnyi per-tárgy 1 frtos, azon túl 2 frtos, a második példányra és a többi példányra s ivekre 50 koros bélyeg használatassék.

2) Árvérsi folyamodványokra, felhívási keresetekre stb. 1 frtos bélyeg használatassék.

3) A főlebeszést, ha a másod bíróság ítélete ellen tétetik, hogyha a két bíró ítélete különböző, két-eseblye, ha pedig egyenlő az ítélet, háromszoros bírellyel használtassék. A második példányra s a melletti ívekre 30 köböl bírellyel szükséges.

4) A peres eljárásban elkövetett bírellyegrovídítási büntetése háromszoros összeg kirovása, a mit sem engedelni, sem mérsékelni nem lehet. A lelet-felvévőnek az összeg fele része adatik.

5) A birtok átruházásánál a 10 év előtti birtokváltási illeték leendőese csupán a szülők, gyermekek, unokák, vő, meny, házastársak, testvérek, ezek egyene utódai, a szülők testvérei, ezek gyermekei, vagyis a szorosan vett unokatestvérek közt stb. engedetik meg; minden más átruházásnál, tekintet nélkül a birtokváltási évek számára, az egész illeték fizendő.

6) Minden 800 forint meghaladó pertárgy feletti végérvényes ítélettel a megítelt tárgy értékének 1%, az ítéleti illeték. Ha a per tárgya nem egészen, hanem csak részben ítéltetik meg: az illeték 8 frtnál kisebb nem lehet. Ha pedig a felperes keresetétől teljesen elmozdítottak: az ítéleti illeték a pertárgy értékéhez képest 25 frtnál nagyobb összegre nem szabható ki. Ha a pertárgy értéke meg nem becsülhető: az illeték 20 ft. — Az ítéleti illetéket köteles a végrehajtó a végrehajtás alkalmával behajtani.

7) A peren kívül s közigazgatási ügyekben a másod hatóságától felfolyamodásra 2 frtos bírellyel kell.

8) A földadó alá tartozó ingatlanoktól a birtokváltási illeték kiszabásánál az államadónak, a földterhermentesítési járuléktól származási nélkül, százsoros összege a legkisebb érték. Az illetékek után 6% késedelmi kamat fizetendő; hat hónapon túl pedig minden félelvi mulasztásnál a kamat 1 százalékkal emelkedik. Ez a régből illeték-hátralékokra is alkalmazható 6 hó múlva. Ha fizetésbálasztás engedetik: akkor a kamatemelkedés nem alkalmazandó.

9) Ha a községi elöljárók 8 nap alatt be nem jelentetik a halálesetet, s ha az elmulasztás többre terjed, mint 30 nap, minden egyes esetben 10 ft bírellyel fizetnek az előjárók

(M-S)

CSEVEGÉSEK.

Nyirfalombok.

IV.

(Köznapi emberek és miértők. Egy fontos feledezés. Dicsének a burgonyára. A dicsének antiphonája. Melyik igaz?)

A köznapi lények egységülvég, közönösen haladnak el a tárgyak mellett, melyeket a szakértők és avatottak nem gúnyok eléggé magasztalni. Hogyan is érdekelne a profanum vulgust ez az avult festmény, ez a csónka szobor, ez a rozogant hegedű? Zsibvásárra való antiquitások, mondánál Odóni bátyó; még a miérett bennök egy Tizián, Rafael vagy Michelangelo művészi vonásait, egy Canova vagy Thorwaldsen műmerekét, vagy a csodás hangszert ismeri fel, mely egy Paganini, Joachim vagy Lavota kezében a legfelsőbbül kedélyt is felvilanyozza elbűvölő hangjával.

Ily köznapi lények, ily profanum vulgus voltunk mi ez ideig a burgonyára vonatkozólag. Azt hittük rövidlátólag, hogy Drake Ferenc ezen impört-növénye nem valami idős hatást gyakorol szervezetünkre; hiedelmünket a „természettudományi közöny” is támogatta. Ime elő áll egy skantervás, egy adeptus, N. y. aki merőben ellenkező tant hirdet; állítván hogy a burgonyát „hatalom” a burgonya (mint az angol a gyapotról mondja) „király” a burgonya „élet”... a menyiben, mint a képviselőház 1873 febr. 6-án tartott ülésében nyilvánította, „a halálórási arány azért nagyobb a magyarok, mint a tótok közt, mert a magyar faj nem eszik kolompert”. Mintán pedig ezen állítás sem

az országában, sem szakközönyökben nem czafoaltott meg, nincs más teendőnk, mint azt elfogadnunk s zengedeznünk a burgonya nagy dicsőségét.

... Choleraes idők járnak, s a hajdani barátékat akik lefeküsznek élve, halva kelnek fel. Egyetek burgonyát, s óva leszteket a gonosz járványtól.

Jaj nektek, kik francia szakács főztével és kolbászkoszorúval töltött káposztával táplálkoztok. Egyetek burgonyát, hogy a jaj elmuljék rólatok. Szálljatok le dicsőesetek fenyes polcairól ti elhözontentek, mézszarok, szalámi gyárosok, ti is cukorizok és sajtarusok, ti is természetes pereszítők és béleses köfők! Eljő a burgonya és bevadlót titeket, mint megannyi meregkeverőket, a közvélemény itélőszéké elotti.

Örüljetekek színházi intendánsok Ezentul ha a primadonna migráint kap, vagy a primo amoroso elreket: egy pár burgonya azonnal meggyógyítja a beteget.

Vigadjanak pedig különösen a leendő képviselőjelöltek Nem kell többé gulyásbura, borra, sziviorura, szivarra ezeket eltökölzölnök; egy pár szelet burgonya a fenéges választások, s punctum!

Eldílg haladunk dicsenékünkben, midőn ablakunk alatt a felföldi sodromny-művész (vulgo: drótos) busongó dala zendült meg:

„Jaj szeginy tut legény
Mindig krumpli zabalni”...

Most már két ellentétes vélemény alakultunk a burgonyáról. Egyik úgy, mint másik ítéletek bíró. Vajjon melyiknek higgyünk?

— z — y.

UJDONSÁGOK.

— Közéletben az új évnegyed, nem alhatjuk meg, hogy habár csak néhány szóban is, megfigyelmeztessük a „Szaboles” előzetőit és barátait a netalan lejárt előfizetésekc megújítására. A helyett, hogy lapunk díszergesébe becsatkozánk, hivatkozunk magára a lap tartalmára és irányára. Beszéljen maga a lap. Részünkről csak annyit jegyzünk meg, hogy a keszsg és erő ezantul sem fog lankadni náának; sőt amennyiben ma már két állandó s 4 rendes munkatársal díszelkedhetünk: az elvállalt súlyos feladatok megoldása mindinkább könyvébbé kezd válni.

Ajánljuk magukat és lapunkat a n. é. közönség beeses figyelmébe és méltánylásába.

Nyir-gyháza, martius 22. 1873.
A szerkesztőség a lapkiadó-társulat.

(Sz-ly) Berenes közönségben főbíróul Bodor András, törvénybíróul Kovács László, pénztárnokul Kovács András közgyámul Siska Mihály, hitesekül Dudás István, Kovács József, tiszteletbeli hitesekül Kovács János, Szabó László, Fekete István választattak be a községi elöljáróság kebelébe.

(Pr.) A vasárnapi ipar-iskolák városunkban nagyobb mérvben kezdődtek meg A n. mtságu n. kir. közoktatásügyi ministerium a szaboles megyei tanfelügyelőség útján erelyesen elrendelte az iparos tanoncok oktatását; minél fogva a polgármester ur intézkedéseket tett, hogy multó febr. 9-iken a beiratások az ág. ev. iskolánál is megtörténtek. A rendes előadások febr. 16-án vettek kezdetüket, 114 tanulóval még pedig az ág. ev. volt gymnasium most központi első elemi és III elemi leány osztályban minden vasárnap 8 órától 10-ig úgy, hogy a kezdők akik vagy irni, vagy számolni stb. olvasni sem tudnak, külön órában külön tanteremben, a haladók osztályai ismét külön tanteremben, oktatnának. Egyelőre a következő tantárgyak adattak elő: írva-olvasás, előadja Gödvin János tanító, szám és nyelvtan, előadja Mráz Károly tanító, rajz és szépírás, előadja Habusda Dániel tanító honisme (tör-

ténelem, földrajz és alkotmánytan) előadja Pazár István.

(Br. I.) A nyir-baktai batiszt bájról tett elővéleményünkben nem esadottunk. Egyike volt e bál az ezidei bálak legfenyesebbikeinek. Déli 12 órától kezdve egész estig folyvást érkeztek az uri fogatok nem csak Szaboles, de a szomszéd megyékből is. Valóban igen szép látványt nyújtott az anynyi műveltség és szépséget visszatükrözö női és férfi korsoru szemlélése. A vendégek ellátásában és fogadásában vetélkedtek a baktaiak A rendezőség részéről minden előkötvetett a kedves vendégek lehető kielégítése körül. A tanczterem igen csinosan és díszesen volt berendezve. Különösen kellemes hatással volt a szemre a sok elővirág és a teremnek egyöntetűsége. A tancz- és kottiliónrendek a pesti legelső műtéremből rendeltek. A zene, korendez és pincze egyaránt kitünő volt. A ritka szépségű hölgy-korsorból kiemelkedők: a bájos Uray, Péchy, Járma és Vay urhölgyök, báró Horváth Gedeonné, Járma Elekné és Vay Péterné urnök stb. Nyirbátor szintén szép hölgykorsoroval gazdagította eme tanczestélyi késséget Szilcz, Váradi és Knebel urhölgyekben. Általános sajnálatot keltött azon hír, hogy Vay Dániel né nagyagsa és kitünő szépségű leányai, a megjelésben akadályozva voltak.

— Az utzeai átjárók iránt táplált régi óhaj-tásunk végre lassaukét teljesíteni kezd. Derék polgármesterünk átlátta a nagy közösbajt s egyelőre két átjárót készített. Egyiket a Koblicz-féle és a városház közt, másikat a Madhaeidesz Gusztáv és Kerektréy urak háza közt. Tehát a két legrosszbab átjárón ezantul kényelmesen fogunk közlekedni. Reméljük, hogy a többi jártbab forgalmi vonalokon is elfognak készülni még az idén az átjárók. Kezdetnek ez is igen szép. Virág után aratni, előlépés nélkül haladni: nem lehet. A közéletmerének akarunk szöszölő lenni, midőn a városi hatóságunk ez intézkedéseért nyilvános köszönetet szavazunk.

* Bláyer Ferenc tanczmeister, jóvó hó 5-én tartja tanítványival a szokásos tancz-probát a nyvendéglő termében. A vizsgát, tanczmenzástal fogja kezdeni. Ajánljuk ez estét a tanczkedelő mindkétnemű fiataloknak.

(Sz.) A bécsi világlkiállításon Kis-Várda is képviselve leend egy gyönyörű kézmunka által. Ez egy női díszlőtök, reczemunka ezernél, selyem virágokkal kivarvva, 2 és fél főt urszállyal. Hogy mily kitünő szorgalmat igényelt e valóban remekmű, kitünik abból, hogy egy egész éven át készült; s ezen senki sem fog megütöközni, ha meggondolja, hogy a rezeze 1873,125 líkacsot számlál; földfogzotatott re 6375 öl czerna; selyem a kivarvásra 6953 öl. A ruha, melynek értéke 1000 frta van téve, april 3-ikán Kis-Várdán a fogzó nagyteremben leend egy napon át elölegesen kiállítva; azután Budapestre fog küldetni. A derék nő neve, ki szorgalma és ügyességeért, Kis-Várda nagyberceuslét méltán megérdemli: Petrács Anna, ottani nevelő.

(S-k.) A nyiregházi izrael. „betegelő és temetkezési egylet” mult héti gyűlésében, korelnök Schak Mór ur előterjeszté, hogy jó alkalom kínálkozik egy körházhelyiség megvételéhez Bláyer Herman ugyanis az általa Burger-Jeremiástól megvett pazonyuztán házát 1000 forint olcsóbban hajlandó eladni, ha azt az izrael. egylet körházul megvevén. Elnök jelentése és ajánlata, nagy lelkesedés közt elfogadtatván, azonnal gyűjtő iv nyitattat a ház vételárának fedezésére. Az első napon következö aláírások, illetőleg adakozások tetettek: Czinez S. 55 ft., Schack Mór 40 ft., Hoffmann Adolf 10 ft., Glüek Joachim 19 ft., Friedman Ignác 15 ft., Piek Adolf 10 ft., Friedman Herman Fisch Sámuel 10 ft., Friedman Elias 10 ft., Silberstein L. 20 ft., Pavlovits Imre 10 ft., Klein Adolf 10 ft., Zuker Henrik 25 ft., Számuelly 30 ft., Feuermann Salamon 10 ft., Kohn S. H. 20 ft., Klár Károly 10 ft., Czinez Ignác 36 ft., Mandel Ábrahám 18 ft., Engländer Fülöp 15 ft., Huppert Fülöp 12 ft., Kell-

A „Szaboles” tárczája.

Régibb költeményeimből

„Sarkány”

(Ballada.)

Messe, messe a halomról
Barna kastély látszik;
Vajjon az a lovas vitéz,
Ki arra fut, s epedve néz,
Eljut-e a házig?

Négy fehér kemény díszelőg
Tetején a háznak;
Ugy állik rá... csak az a kár,
Három napja nem füstöl már;
Beillének várnak,

Sarkány uram szép kastélyna
Nyughatik a zajtól;
Felesége a szép Klára,
Sarkány uram nagy bójára,
Elkötözött abból....

Szép szemé volt az ifjunak,
Hajló Klára lelke;
Szép ifjunak kék szemében,
Édes, mézes beszédében,
Üdvösségét lelte.

Sötét éjféli szárnya alatt
Jött a lovas érte....
Elvágatott, nagy selesen,
Hegyen, völgyön, s merre megyen,
Azt most nem is mérte.

Haragos lett Sarkány uram;
De ki is ne volna,
Mikor édes felesége,
Vele háni üdvössége,
Igy el van rabolva!

Mint a vihar, mely a pusztán
Tombol, dühöng, nyargal;
Ugy vágatott mesze Sarkány,
Hegyen, völgyön általhágván,
Kikötörült karddál.

És elérte a lovagot,
Ölébe” volt Klára....
Mint a virág a sirhalmon,
Ugy borult a fehér asszony
Kedvese nyakára. —

Piros volt a koszörült kard,
Piros volt a vértől....
Nem csak karján Sarkány uram,
Egy száraz cepp homoklón van
A kiontott vérből!

Kis patak fut át a völgyön,
Mellette a gyilkos;
Éles kard van a kezében,
Harag villog tüz-szemében,
Midőn rólla vért mos. —

Majd homlokára tesz vizet;
De a piros vérről,
Tiszta gyöngye a pataknak,
Hogy tovább együtt folyjanak,
Medrén nem fér el....

Messe, messe a halomról,
Barna kastély látszik,
Szomorú ház... sötét börtön....
Benne Sarkány kemény börtön
Éhezik és fázik.

Olyan halvány, mint az a kép,
Melytől ugy fél lelke....
Melynek koblén csodás estén,
Ha szivére boru esvén,
Bölcsőségát lelte.

Zúg a börtön, ajtó nyílik....
Tan vendégek jöttek?...
Nem vendégek, az ör jött be,
Sarkány urnak azt jelentve,
Hogy végperceze jött meg.

Fényes csillagok sorából
Egy lebuult az éjbe....
Mintha úszko, mely tüzes volt,
Melytől ragyogott az égből....
Mar el volna égve.

S amit hasadt a szép hajnal
Rózsaszín sugára,
Holló szállott egy oszlopra,
Onnan nézett egy föltra
S az — — akasztóóra.

Javor.

Tavaszi tárcza.

Epen alkalmas kedélyhangulatban vagyok a „tárca-czik” írásra; megbocsát tehát a szerkesztő ur, ha a „Szaboles” zamatosb írály munkatársai mellett, én is kontarkodom a pennával.

Mily jó, hogy oly türelmes a papír és nem veti le magáról az irkafirkát, mint tavaszi mező az elaszott avart, hogy fölülte a kikelet új és zöldelő virágos palástjait?

Nagyon gyermekkoromban, mikor ily phrasissokkal hallottam a tavaszt emlegetni, azt gondoltam, hogy egy igen gazdag nagy ur. Szerettem volna felkeresni, hogy messziről megnézhessem, dicsőrt ruházatát. Most a természet isteni lényét látom nyilvánulni benne; és

„Luchi“ savanyu vizforrás.

Vegyelemezte: Molnár János, Pestvárosi vegyész.

Egy font vagy 32 lat vízben tartalmaz:	Ketted szénsavas natron	45,8277.
„ „	lithion	0,1390.
„ „	mészéleg	1,2727.
„ „	keseréleg	0,1021.
„ „	Vas	0,3425.
Chlornatium		0,5906.
Chlorkalium		0,0921.
Kovászav		0,0135.

Összesen: 48,3347 szemer.

Szabad és félig kötött szénsav 34,25 köb. hüv.

Luchi viz 32 lat vízben tartalmaz ketted szénsavas natront 45.

Szolyvai 40 lat vízben tartalmaz ketted szénsavas natront 72.

A különbség tehát igen csekély ketted szénsavas natron tartalomban.

A Luchi viz a forrásnál kristály tisztá, kellemes csipős ízű, színtelen és szagtalan üvegekbe töltve pár óra múlva megzavarodik, s az üveg aljára sárgás ülepedést „vaséleget“ rak le.

A Luchi viz minden bereghi ásványvizek között legtisztább „soda“-viz; a szolyvait sem véve ki, mert oly alkotórészeket nem tartalmaz, melyek borral való használatra ne lennének alkalmatosak. Hogy meggyőződjünk miszerint a luchi viz legtisztább soda viz, hasonlítsuk össze a szolyvaival: Szolyvai víz tartalmaz borsavat, vilvasztiméleget, strontiant; ezeket a luchi vízben hiába keressük. Szolyvai vízben a vasnak nyomai észlelhetők, ellenben tisztán leülepedett luchi vízben még csak nyomait sem lehet a vasnak felfedezni. Nevezetes tehát a luchi viznél az, hogy a forrásnál a vas oldott állapotban kerül az üvegekbe, de rövid időmúlva annyira kiválik a vízből, hogy abban oldva misem marad.

A luchi viznek borral való használatát mint a szolyvai viznél is tisztább s o d a viz, ajánljuk azoknak, kik a bereghi vizekhez szoktak; ezek a luchi vizet felrázás nélkül használják, ellenben sók a vasas vizeket mint sulini, bártfai stb. szeretik, azok a luchi vizet használat előtt de jól rázzák fel.

— A luchi viz tehát mindkét rendbeli ivó

közönség szomjának enyhítésére a legalkalmasabb, — felrázás nélkül használva mint legtisztább szótaviz, felrázva pedig mint sulini, bártfai, vasat tartalmazó vizek.

Meglehet, hogy a savanyu viz fogyasztók között akadnak olyanok, akik a luchi vizet üledékénél fogva piszkos viznek elnevezik: ha azonban a viz alkatrészeivel megismerkednek, meggyőződnek arról, hogy a luchi viz dacára üledékének, minden bereghi ásványvizek között legtisztább soda viz. — A luchi viznek üledéke semmi életműves alkatrészeket nem tartalmaz, s az nem egyeből mint tiszta „Vaséleg“, hogy pedig a vas a gyógyászatban mily szerepet játszik, mindenki előtt ismeretes.

A luchi viz gyógyhatását később hirlapok és nyomtatványok által fogom közhírré tenni mihelyst hazánk nagybőm körházaiból a szükséges adatokat megkaphatom, melyekben a luchi viznek gyógyhatása észleltetik.

A magyar term. tud. társulat legközelebbi ülésén a luchi vizről felolvasás fog tartatni.

Az ez idei bécsi világi kiállításon a luchi viz ki lesz állítva.

Minden megyei vagy városi közkórház, intézetek — a luchi savanyu vizet Munkácsra vasútra feladva ingyen kápják.

Megrendeléseket elfogad Szolyván, martius 15. 1873.

Bertalan Pál tulajdonos.

Üzleti értesítés.

A nyiregyházi terménycarnaknál mart. hó 29-én bejegyzett terményárak.

Piaczi ár	Kereskedési ár 100 köböltekézdre
Rozs 00—00 fontos	4.55—4.80
75—80	0.00—0.00
79—80	4.30—4.40
Buza	vámzássa szer. 6.25—6.75
Arpa	2.60—2.60
Zab	1.40—1.45
Tengeri	3.40—3.45
Köles	2.80—2.85
Bab, tiszta fehér	3.80—3.85
Káposztarepce	0.00—0.00
Lenmag	5.00—5.12
Gomborka	0.00—0.00
Kendermag	0.00—0.00
Mak	0.00—0.00
Napraforgóolaj	20.00—20.50
Szész 30 fok magy. itezo	23

Lapunk 12-ik számában Török Péter hirdetésben hibásan állott a savanyu viz ára; amennyiben a nagyüveg ára nem 18, hanem 15 kr. — s a kisüvegé pedig nem 15, hanem 10 kr.

Felolvasó szerkesztő: K. Kmety István.

A halottaknak lehetnek ilyen kedvteléseik. Hissen ráérnek. Ok nem gazdálkodnak, hanem belőlük gazdálkodnak mások; nem exaktulak, hanem őket exaktulják és nem bíráskodnak, hanem ő feleltök bíráskodik más. Még a hadkötelezettség alatt is felvannak talán mentve; mert, a szent irás szavai szerént; ott angyalok állnak rendelkezésre és az ezredék angyalokból vannak alakítva. Az „Einjährige Freiwilligek“ talán az ezredben szándékoznak reserva tisztak lenni, miután a Gr. Andrássy ur számítása ellenőre olyan kevesen válnak be a közös hadsereg reserva tisztjai közé. Ha ez a törekvés való, akkor Pulszky Ágoston okvetlen megirigylte az „önkéntesek“ állását; mert ő rendszer három évi szolgálat bűntetésé alatt, itt akarja megszeríteni az egyenes önkénteseket tisztak lenni. Mintha ezen az alapon azt a törvényt is be lehetne hozni, hogy azon országgyűlési képviselő, aki egy országgyűlés tartama alatt nem lesz miniszter — perat. Mily eltérés a tavasztól mondhatná a t. olvasó. Pedig még most is a tavaszról beszélök, az ifúságról még pedig arról az ifúságról, melynek zöméből kell hazánk jövőbeli férfainak kikerülni. Sorsuk még is oly gondatlanul van ki dova a nemzet kezéből, hogy ha eddig nagy bőjti szomorúságokat irtam volna sem jutott volna a propo-ban eszenbe, mint itt az öngyilkosok feletti elmékedés után.

De hagyjuk őket feltartóztatlanul el defilőzni az emlékezt és az eszmefeltárisás szelleme előtt. Nekik „Übungsmarschok“ „Feldübung“ s tudja Isten mi nem áll még hivatásukban tenni a hazáért — nekünk mulattatóbb tárgyat keresni. A hivatás nem áll messze legymástól. Mind ketőnknek kiülődni kell s nem lehet nagyobb kiülődes egy évet szed lenyök rokonszenvével uniformisban feltölteni, mint vidékü tározairának közérdekü beszélő tárgyat alkotni — semmiből. Ez alkotást Isten magának tartotta fenn s azért ne csodálkozók az olvasó, hogy én kudarcot valótam vele.

ner Dávid 18 frt., Bloch B. 10 frt., Feldheim Lszák 10 frt., Haas Mór 60 frt., Glück Dávid 20 frt., Teitelbaum H. 50 frt., Kornstein 15 frt., Szamuely Ele 20 frt., Czukor Vilmos 10 frt., Blau Pál 50 frt., Liskay izrael. pap 50 frt.; összesen 708 frt. Mint halljuk, van Nyiregyházon egy gazdag izraelita, aki még eddig semmiféle jótékonyasági műveletbe nem folyt, de aki e ház vételárához valószínűleg jelentékeny összeggel fog járulni. Adományát örömmel és sietve fogjuk köztudomásra hozni.

A bérköcsösökat és taligásokat illető vitelbér, következő tételekben és arányban állapított meg a városi tanács által A rend és igazság érdekében közöljük azt lapunk olvasóival. Vitelbér bérköcsösökatok az illetőleg A vasuti állomásig és vissza, a város bármely részébe, egy személytől telen 60, nyáron 50 kr. Ugyanezen távolságra, többektől fejeként telen 40, nyáron 30 kr. A városból vagy az indóháztól a Sóstóra és vissza, 1 mézányi podgyászsal, 3 órai ott időzéssel nyáron 3 frt., Négy órai tuli várakozásért, óránként 20 kr. Országos vásártérré, a város bármely részéből telen 50, nyáron 40 kr. Ugyanott várakozásért, óránként egy személytől telen 20, nyáron 10 kr. Ugyaneak vásártérré egy személytől telen 35, nyáron 30 kr. Ugyaneak vásártérré egy személytől a vasutól telen 1 frt. nyáron 80 kr. Várakozásért óránként telen 20, nyáron 10 kr. Vitelbér a taligásokat illetőleg A vasuti állomásig vagy vissza, egy személytől telen 30, nyáron 25 kr. Ugyanoda és vissza telen 50, nyáron 40 kr. Az indóháztól a vásártérré vagy vissza telen 60, nyáron 50 kr. Az indóházról a Sóstóra egy személytől, 50 font podgyászsal nyáron 1 frt 50 kr. A városból a Sóstóra 3 órai időre 4 órai időre telen 1 frt. nyáron 80 kr. 4 órai tuli várakozásért telen 20, nyáron 15 kr. Egy köből köles, repce, mák szállításáért telen 10, nyáron 8 kr. Egy köből gabna vagy tengeri szállításáért telen 10 nyáron 8 kr. Egy köből árpa vagy krumli szállításáért telen 8, nyáron 6 kr. Kisebb térfogatú terhekért másánként telen 19, nyáron 7 kr. Nagyobb térfogatú terhekért másánként telen 16, nyáron 16 kr. Egy öl tuzi fa beszállításáért telen 1 frt. nyáron 60 kr. Egy öl puhafa beszállításáért telen 80, nyáron 50 kr. Egy hordő viz beszállításáért telen 40, nyáron 20 kr. A gyermekektől 6—12 évig az árak fele fizetteik. Kiadta: Czupra Endre, aljegyző.

— Helyreigazítás. Egy Kemecseről vett értesítés nyomán, sietünk közölni illetőleg helyreigazítani, hogy a Kemecse és Kótaj közt elvezett pénz, nem Kemecsen, — nem is kemecsei embernél, — hanem Kótajban egy kótaji embernél találtatt meg, nem is 3000 — hanem 1300 fr.

A Egyházi élet. A nyiregyházi ág ev. egyház gyülekezte e napokban tartá meg három évi tisztújítását. Hatvan presbyter helyett most hetven választott résztint a hivatalos teendők felszaporodása folytán; résztint mert a közigazgatási teendők is, hova tovább mindinkább növekednek. Felügyelőül (fogadónokul) közfelkiáltásismét Nikelsky Mátyas ur ön megválasztva gondnokul (pénztárolnokul) ugyaneak felkiáltás utján id. Maurer Károly ur. Jelenteg 22 tanító működök iskoláinkban; de azért még mindig vannak órástályok, melyekben a tanuló száma a százat meghaladja. Egyháznak már szóval a községi iskolák elvét elfogadta városunkrésze, ha ahoz, a többi hitfelekeztek is járulnak. Közli Bartholomaeidesz János lelkész.

A Kis-várdai népnevelési egylet közelebb tartott közgyűlése. mint onnan írják, igen népes volt, ami tekintve azt, hogy a vidéki értelmiség igen kevés kivétellel tagja az egyletnek, igen természetes. Az egylet alapítóje körül-belül már 1400 ftra megy. Nagyon sajnáljuk, hogy a gyűlés részleteiről még eddig nem értesítettünk. A dolog fontos volta pedig ezt, megérdemelné.

szeretek üde-zöld palástjára leheveredni; hogy gyönyörködjem a redői kök rejtőzött ibolyák, e kék szemű virág-lánykák szerényegében, és illatuknak élvezete mellett figyeljem a természet szívének dobbanását, mely lelkünknek anyagi test nélküli idejéből látszik mondani és dajka-mesket!

A sziv elfogultan dobog reá; a lélek elmerülve hallgatja; majd emlékezni látok valamire; és ez a valami úgy fáj nek, mintha abban veszette volna el mindenét, — ősi örökségét, a boldogságot, mely után mint a költeménybeli gyermek szívaványa után, hasztalan íut, nines sehol.

Oly nagyszerűen ábrándos áhítat fogja el az embert a természet szent templomában! Ott vakbuzgóra lehetne az istentelen, és érezni tanulna akinek szive nines is. Tanulni kellene a természetet, és megtanulnánk emberek lenni a szö nemes értelmében. A természet nagy könyveben van elrejtve az emberi lélek sóvárgott tudománya, és aki kiakarja elégtlení lenni, talán annak zödelő lapjaira írt virágtekercset ismerni az élet nagyzeriségét, melynek hivatása betöléséből egy kis meglegedéssel nyugalomra isert lehetünk, mit az emberek önérdéktől vezérelt tömkelegében nem találunk!

De most veszem észre, hogy úgy jár a szám, mint egy predikáló papé és úgy beszélök, mint egy 16 éves ifjú, aki kedvesének jár emlékvirágot szedni tavaszi mezőn; pedig csak tárca-zizek-akarok mindebből írni, minthogy azok a virágok, miket én úgy szedtem már rég elhervadtak és legfeljebb feledékenységből penészednek meg valamelyik suhancz-korombeli ideálom schatujában.

Mily kár, hogy újakat nines kinek szedni többé! Ha volna, most kétésközivil nem esnék le szivemről és lelkemről a varázs, melynek hatalma alatt ragyogóbb pompában tudnám lenni a tavaszt, és ami fő, nem venném észre, hogy botorságokat beszélök. Gondolataim behintém rózsá levelekkel; felékszerezem a szerelm fényével és senki sem venné észre, hogy úreskek. Úres gondolatnál csak az úres tárca roszabb.

A sors elég kegyes segíteni a dolgon, hogy e két rozsz össze ne kerüljön, és azért az életben rendszerint úres fontot tarozza és úres tárczával tele forjat. Egyedül itt történhetett meg az a két rozsz születe legroszabb dolog, hogy úres gondolatok mellett, — úres lesz a tárca is.

Hirtelen be sem tudnám vallani, hogy mindez mégis kinek a hibája? Bizonyára nem a tavaszi napnak, mely most is fényes, melegitő, mint az előtt; nem a csillagoknak, melyeknek ábrándos érdekességéből mit sem von le az érettebb kor azon tudata, hogy azokon is talán olyan közökdő ember tömeg él, mint ami földünkön; nem is a szép szemeknek, melyek most is tudnak lelkesíteni, felemelni és lebuktatni egész az öngyilkosság iszonyú örvényéig.

Szegény szerelmi öngyilkosok! Illó, hogy róluk is megemlékezzünk a szép tavasszal; hiszen ok is a tavaszok, még pedig a szerelem tavaszának voltak az örülség barátai és mikor elborult előttük, épen ezért, a szép tavaszért rohantak tovább, amit mi már meg sem tudnánk tenni, oda, ahol ha tavasz van, örök tavasz van, ha tél van, örök tél van.

Ok már többé nem járnak négyes levélü löhért keresni a kedvesell. Nem örülnek a kedves ujjainal tartott öt füzálz levélük karikába kötésén, hogy beteljesedjék amit két külön sziv együtt és egyszerre gondolt; — mert őket komolyakká teszi az élet bohósádsága, a regénytelen előre tudás. Sirjukon, — szörnyü csapás egy platói szerelmi öngyilkosra! — talán ideálntalan lenyék szerök a sóska leveleket prózai cözúra, mártásnak .. hisz a sirhat oly jó sóskatermő föld...

Mily megnyugtató igazság szolgáltatás volna a természet nagy kérésztől, ha épen a kezetlen szivü kedves számára producálta a keresztül lött sziv hantjait e sóska leveleket! Mily boldogító volna annak a nemes megszégyenítésnek tudata ott a sirban, hogy az ölt kedvest még is legjobban szerette, mert szivéből nőtt sóskalevelek mártásával taplalja — akit elhagyott, megölt...

